

REFERAT Oplandsudvalget d. 07-12-2023

Mødedato Torsdag d. 07. december 2023 kl. 14:30

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

OPU Anlægsbevilling, byfornyelse Nim, Hovedgaden 45, Nim.....	3
OPU Fordeling af midler til områdefornyelse og oplandspuljen.....	6
OPU Godkendelse af aktivitetsplan for 2024.....	9
OPU Orientering om statusopfølgning på budgetaftale 2023.....	11
OPU Orientering fra formanden og administrationen.....	12
Underskriftsark - Oplandsudvalget, 7.12.2023.....	13

Punkt 1: OPU Anlægsbevilling, byfornyelse Nim, Hovedgaden 45, Nim

01.11.20-P20-1-23

Resume

Oplandsudvalget godkendte igangsætning af områdefornyelsesprogram for Nim i februar 2023.

I forbindelse med arbejdet med områdefornyelsesprogrammet er der opstået mulighed for, at Horsens Kommune opkøber og nedriver en ejendom på Hovedgaden i byen. Nedrivningen vil være en del af områdefornyelsesprogrammet i Nim og understøtte byfornyelsen.

Horsens Kommune har mulighed for at give tilsagn til projekter i landsbyer, med henblik på nedrivning eller istandsættelse og søge refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse.

Med denne sag søges anlægsbevilling til at opkøbe og nedrive Hovedgaden 45 i Nim.

Sagen understøtter Horsens Kommunes mål, om at støtte op om byudvikling i lokale centerbyer og arbejde for, at der sker permanent områdefornyelse i hele Horsens Kommune, jf. lokalsamfundspolitikken.

Sagen afgøres af Byrådet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Byrådet godkender, at Horsens Kommune opkøber Hovedgaden 45 med henblik på nedrivning.
2. Byrådet giver tillæg til anlægsbevilling områdefornyelse Nim med tilhørende rådighedsbeløb på 0,625 mio. kr. i 2024, til opkøb og nedrivning af Hovedgaden 45. Rådighedsbeløbet finansieres af puljen til områdefornyelse.
3. Byrådet giver tillæg til anlægsbevilling områdefornyelse Nim med tilhørende rådighedsbeløb til en indtægt på 0,375 mio. kr. i 2024, til opkøb og nedrivning af Hovedgaden 45. Rådighedsbeløbet overføres fra puljen til refusion fra landsbyfornyelse.
4. Byrådet godkender, at der udarbejdes en aftale med borgerforeningen om brugsretten af arealet, Hovedgaden 45 i Nim, hvor bypedellerne i Nim drifter og vedligeholder arealet.

Beslutning

Oplandsudvalget tiltrådte indstillingen.

Sagsfremstilling

Horsens Kommune modtog den 28. oktober 2022 en ansøgning fra Nim Borgerforening om opstart af et områdefornyelsesprogram for byen.

I februar 2023 godkendte Byrådet, at administrationen, i tæt samarbejde med borgerforeningen, skulle begynde arbejdet med skrivning af programmet for områdefornyelse i Nim, med bl.a. en indledende dialog og borgerinddragelse. Denne proces er startet.

I forbindelse med det indledende arbejde omkring et løft til hele byen ved bl.a. Hovedgaden, vurderes det hensigtsmæssigt, at kommunen opkøber og nedriver en ejendom på Hovedgaden 45, som et led i byfornyelsen i byen.

Opkøb af ejendommen er opstået som en mulighed i områdefornyelsesprogrammets indledende fase, som det foreslås at realisere nu.

Ejendommen ligger centralt og synligt på Hovedgaden og i tæt tilknytning til områder, der påtænkes at være en del af områdefornyelsen. Området vil blive indarbejdet i det endelige områdefornyelsesprogram.

Borgerforeningen ønsker, at arealet bruges til et fælles grønt område. Ejendommen ligger meget synligt på en hjørnegrund på Hovedgaden, og en nedrivning vil give et løft og mulighed for at skabe en fælles, central grøn have for alle byens borgere.

Områdefornyelsen i Nim omhandler initiativer i hele byen, med både fysiske faciliteter og forskønnelse, hvilket især gælder i forhold til byens hovedfærdsårer og tilstødende områder. Fokus ligger på forskønnelse/fornyelse med aktiviteter og opholdsmuligheder på og langs Hovedgaden, Præstevænget, Møllegade og Eslundvej. Dermed skal byen bindes yderligere sammen, og det skal være mere attraktivt og oplevelsesrigt at gå gennem byen.

Borgerforeningen i Nim og byens frivillige bypedeller skal drifte og vedligeholde den grønne have. Der skal indgås en aftale mellem borgerforeningen og kommunen om drift af arealet.

Ejendommens tilstand

Ejendommen Hovedgaden 45 er ifølge BBR opført i 1900.

I 2023 vurderes ejendommen med en SAVE-værdi på 9. (SAVE er en sammenskrivning af "Survey of Architectural Values in the Environment" = kortlægning af arkitektoniske værdier i miljøet). Bevarelsesværdien i forhold til SAVE angives på en skala fra 1-9. Karaktererne 1-3 regnes for en høj værdi, 4-6 for middel værdi og 7-9 for lav værdi.

Administrationen vurderer, at bygningen er nedbrudt i et sådant omfang, at en renovering til et tidssvarende niveau ikke skønnes at være økonomisk realistisk. Administrationen anbefaler derfor, at bygningen nedrives.

Der skal være en efterfølgende myndighedsbehandling vedr. nedrivningen.

Økonomi

Byrådet godkendte i februar 2023, at der bevilges 0,2 mio. kr. til programskrivning, borgerinddragelse samt midlertidige aktiviteter i Nim.

Der søges med denne sag tillæg til denne anlægsbevilling med tilhørende rådighedsbeløb på 0,625 mio. kr., til opkøb og nedrivning af ejendommen Hovedgaden 45. Rådighedsbeløbet finansieres af puljen til områdefornyelse.

Det skal bemærkes, at forligspartierne i budgetaftale 2019 besluttede at etablere en nedrivningspulje på 3 mio. kr., målrettet faldefærdige bygninger i landsbyerne finansieret af puljen til områdefornyelse i landdistrikterne. Hidtil er der bevilget midler til nedrivning af et projekt (Torp Mejeri 2020).

I projektets økonomi på 0,625 mio. kr. er indregnet budget til opkøb og nedrivning af ejendommen samt indretning af offentligt tilgængeligt byrum.

I anlægsbevillingen er ligeledes indregnet en forventet udgift til intern projekteringstid på 25.000 kr. og 50.000 kr. til ekstern rådgivning.

Horsens Kommune har mulighed for at søge refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse. Puljen kan bruges til bl.a. nedrivning af boliger eller områdefornyelse i byer med færre end 4.000 indbyggere. Den statslige refusionsprocent er 60 %. Horsens Kommune kan maksimalt få 1,2 mio. kr. i refusion fra staten. Horsens Kommune har budgetlagt med indtægten i 2024.

Der søges derfor tillæg til anlægsbevillingen områdefornyelse Nim, med tilhørende rådighedsbeløb til en indtægt på 0,375 mio. kr. til projektet. Rådighedsbeløbet overføres fra puljen til landsbyfornyelse. Horsens Kommune kan således søge refusion 0,375 mio. kr. hjem på projektet, svarende til 60 % af anlægsudgiften.

For at kunne opnå refusion fra Staten, skal det være Horsens Kommune, der opkøber og nedriver bygningen samt etablerer et grønt område centralt i byen.

Det bemærkes, at anlægsudgifterne i denne sag kan finansieres delvist af refusion fra Staten og lånoptagelse jf. byfornyelsesloven og er derfor ikke omfattet af anlægsstopet i Horsens Kommune.

/JPAG

Bilag

Hovedgaden 45 _ nord

Hovedgaden 45_syd

Nim Plan

Oversigtskort_Hovedgaden 45_Nim

Punkt 2: OPU Fordeling af midler til områdefornyelse og oplandspuljen

00.01.10-A08-1-23

Resume

Forligspartierne bestående af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Irene Simonsen og Venstre har i budgetaftale 2024 og 2025 besluttet at hæve Oplandspuljen og puljen til områdefornyelse således, at de samlet udgør 50 mio. kr. i investeringsperioden 2024- 2032.

Oplandsudvalget skal drøfte, hvordan fordelingen af midlerne til henholdsvis Oplandspuljen (drift) og områdefornyelse (anlæg) fordeles mest hensigtsmæssigt i denne periode.

Midlerne understøtter udvalgets arbejdsgrundlag, i arbejdet med at understøtte de lokale kræfter og sikre attraktive områder i oplandet.

Sagen afgøres af Oplandsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Oplandsudvalget tiltræder den i sagsfremstillingen foreslåede fordeling af midler til puljer målrettet landsbyer og lokalcenterbyer til Økonomi- og Erhvervsudvalgets godkendelse.

Beslutning

Oplandsudvalget tiltrådte indstillingen.

Sagsfremstilling

Forligspartierne bestående af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Irene Simonsen og Venstre har i budgetaftale 2024 og 2025 besluttet, at der fortsat er brug for en målrettet indsats, for at synliggøre lokalsamfundenes særlige kvaliteter og understøtte den positive udvikling i disse områder til glæde for de mange, der besøger eller bosætter sig i kommunens mindre byer eller i landdistrikterne.

For at sikre finansiering i en flerårig periode er det aftalt at hæve Oplandspuljen og puljen til områdefornyelse således, at den udgør samlet 50 mio. kr. i investeringsperioden 2024- 2032.

Oplandspuljen

Oplandspuljen skal sikre, at der løbende igangsættes mindre projekter i landsbyer og lokalcenterbyer, der har betydning for fællesskab og sammenhold i lokalsamfundet og tager udgangspunkt i byens og områdets identitet og kvaliteter.

Oplandspuljen kan med fordel bruges understøttende i forbindelse med områdefornyelse, for at bevare motivationen og ejerskab blandt borgere, ildsjæle og lokalråd. Oplandspuljen understøtter også etablering eller udvikling af landsbypedelordninger.

Sigtet er mindre projekter, der er realistiske, at lokalråd/bypedeller selv kan drifte og vedligeholde. Ifølge retningslinjerne for Oplandspuljen kan der højst ydes 300.000 kr. i støtte, og medfinansieringen skal som udgangspunkt minimum udgøre 15 % af det ansøgte beløb.

Lokalråd og ildsjæle er projektledere i hele processen og projekterne skal derfor afstemmes med de lokale kræfter.

Ansøgninger behandles og prioriteres to gange årligt på møder i Oplandsudvalget.

Oplandsudvalget godkendte den 12. april 2023 retningslinjerne for ansøgninger til Oplandspuljen.

Økonomi Oplandspuljen

Forligspartierne har i budgetaftale 2023 besluttet at øremærke 1 mio. kr. til natur- og klimaforbedrende tiltag fra puljen.

Midlerne kan anvendes både til udearealer og bygninger, ikke mindst i forhold til energieffektiv omlægning.

Oplandsudvalget godkendte den 31. maj 2023 retningslinjer for ansøgninger til puljen.

I Oplandsudvalgets driftsbudget er der i budget 2024 samt overslagsår 2025-2027 pt. afsat ca. 0,5 mio. kr. årligt til Oplandspuljen.

Områdefornyelse

Byområder kan over tid blive mindre attraktive, som følge af nedslidte bygninger og byrum, trafik- og støjproblemer, tiloversblevne bygninger, manglende aktivitets- og opholdsmuligheder m.v.

Den negative udvikling kan blive selvforstærkende, fordi der ikke længere investeres tilstrækkeligt i mindre attraktive områder og tilflytning til byen falder.

I disse tilfælde er der behov for, at kommunen tager initiativ, evt. på baggrund af en ansøgning fra lokalråd eller lignende, til en byfornyelsesindsats, der kan løfte området og styrke grundlaget for private investeringer og dermed gøre områderne bæredygtige i fremtiden.

Midler til områdefornyelse kan bruges til fysiske tiltag, som eks. indretning og forbedring af torve og pladser, trafikale foranstaltninger samt til sociale og kulturelle indsatser.

Det første områdefornyelsesprojekt var Brædstrup by, der har gennemgået en større, positiv forandring. Ligeledes er der igangsat områdefornyelse i Lund, Hansted-Egebjerg og Hovedgård, og i Nim er der godkendt midler til opstart af områdefornyelse.

Byfornyelse – nedslidte bygninger i byen

I de fleste områder, hvor der gennemføres en områdefornyelse, er der også behov for renovering af boligerne og forbedring af de private fælles friarealer.

Ved at kombinere en områdefornyelsesindsats med en bygningsfornyelsesindsats og eventuel friarealforbedring, kan man opnå en samlet og forstærket indsats.

Områdefornyelsesprogrammet – et redskab

Områdefornyelsesprogrammet er hele grundlaget for områdefornyelsesindsatsen og udgør det væsentligste arbejdsredskab for det videre arbejde.

Programmet beskriver, hvordan kommunen vil opnå de mål, der er fastsat for at igangsætte en udvikling for området, og kan ses som projektets køreplan med beskrivelser af aktiviteter, tidsplaner, organisering af indsatsen og budget for de kommende ca. fem års arbejde.

Udarbejdelsen af programmet sikrer en forankring af områdefornyelsesindsatsen. Programmet skrives af kommunen i et tæt samarbejde med lokalråd, lokale ildsjæle og dialog med lokalbefolkningen herunder borgerinddragelse.

Områdefornyelse er en ordning, der hører under byfornyelsesloven, der fastlægger nogle rammer for, hvad man kan give støtte til.

Med områdefornyelsesmidlerne har sigtet typisk været på store projekter, der kan skabe mærkbar fornyelse og et synligt løft i lokalområdet. Der er ansøgning én gang årligt ultimo oktober.

Økonomi områdefornyelse

Midlerne til områdefornyelse er anlægsmidler og er låneberettiget, da de hører under byfornyelsesloven.

Ved frigivelse af midler skal der gives en anlægsbevilling, der godkendes af Byrådet. I budgetaftale 2024-2025 er der i Oplandsudvalgets investeringsoversigt/anlægsbudget samlet set afsat 50 mio. kr. til områdefornyelse i lokalområderne de kommende 9 år.

Midlerne er fordelt med 6 mio. kr. årligt i 2024-2028 og efterfølgende 5 mio. kr. årligt i 2029-2032.

Forligspartierne har i budgetaftale 2019 besluttet at etablere en nedrivningspulje på 3 mio. kr., målrettet faldefærdige bygninger i landsbyerne finansieret af puljen til områdefornyelse i landdistrikterne.

Forslag til fordeling af midler til områdefornyelse og Oplandspulje

Siden 2015 har Horsens Kommune tildelt støtte til igangsætning af mindre projekter i landsbyer og lokalcenterbyer. I gennemsnit er der de sidste 9 år udbetalt 1,4 mio. kr. om året i tilskud.

For at sikre fortsat midler til støtte, til igangsætning af mindre projekter i landsbyer og lokalcenterbyer m.v., foreslår administrationen, at budgettet i 2024 og følgende år forøges med ca. 0,5 mio. kr. årligt således, at der årligt er afsat ca. 1,0 mio. kr. til Oplandspuljen.

Herudover foreslås det, at afsætte 0,2 mio. kr. årligt til natur- og klimaforbereende tiltag jf. retningslinjerne for pulje til CO2-reducerende tiltag, energieffektivitet, forøgelse af biodiversitet. Midlerne overføres fra de afsatte midler til områdefornyelse.

Herved vil der være et budget på 5,3 mio. kr. årligt i Oplandsudvalgets anlægsbudget til områdefornyelse i 2024-2028 og efterfølgende 4,3 mio. kr. årligt i 2029-2032.

Administrationen foreslår således, at midlerne fremover fordeles på følgende måde:

Oplandsudvalgets investeringsoversigt/anlægsbudget 2024-2032:

<i>i mio. kr.</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Områdefornyelse	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	4,3	4,3	4,3	4,3	43,7

Oplandsudvalgets driftsbudget 2024-2027:

<i>i mio. kr.</i>	2024	2025	2026	2027
Oplandspuljen	1,0	1,0	1,0	1,0
Pulje til natur- og klimaforbereende tiltag	0,2	0,2	0,2	0,2
I alt	1,2	1,2	1,2	1,2

Flytningen mellem anlæg og drift medtages til førstkomende budgetopfølgning i 2024 og godkendes i Økonomi- og Erhvervsudvalget i juni 2024.

/JMC

Punkt 3: OPU Godkendelse af aktivitetsplan for 2024

00.01.00-P22-4-22

Resume

Oplandsudvalgets arbejdsgrundlag udmøntes hvert år i en etårig aktivitetsplan.

Administrationen fremlægger afsluttende status på Oplandsudvalgets aktivitetsplan for 2023 til orientering.

Administrationen fremlægger desuden et oplæg til Oplandsudvalgets aktivitetsplan for 2024 til udvalgets godkendelse.

Sagen afgøres af Oplandsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Oplandsudvalget godkender aktivitetsplanen for 2024.
2. Oplandsudvalget tager orienteringen om den afsluttende status på aktivitetsplanen for 2023 til efterretning.

Beslutning

Oplandsudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Som en del af kommunens overordnede styringskoncept skal hvert stående udvalg udarbejde og godkende et arbejdsgrundlag gældende for 2022-2025, der beskriver målsætningerne på udvalgets område. Oplandsudvalget godkendte den 13. oktober 2022 udvalgets arbejdsgrundlag.

Arbejdsgrundlaget skal udmøntes i en aktivitetsplan, der giver overblik over de indsatser, der skal indfri arbejdsgrundlagets mål. Formålet med aktivitetsplanen er at give udvalget et overblik over, hvordan der administrativt arbejdes med at sikre målopfyldelse.

Administrationen har udarbejdet oplæg til en aktivitetsplan for det kommende år for Oplandsudvalgets område. Aktivitetsplanen er vedlagt som bilag. Arbejdsgrundlagets tre målsætninger danner struktur for planen.

En række af de aktiviteter, opgaver og projekter, der fremgår af aktivitetsplanen, er fra tidligere års planer og dermed allerede igangsat. Overordnede konkrete politiske initiativer, der er vedtaget i forbindelse med ny lovgivning, seneste budgetaftale m.v., er ligeledes inkluderet i aktivitetsplanen.

Aktiviteternes status i aktivitetsplanerne markeres ved enten at være "ikke opstartet", "i gang" eller "afsluttet i indeværende år".

Administrationen vil i løbet af 2024 arbejde med aktiviteterne, opgaverne og projekterne i aktivitetsplanen. Udvalget vil få en status på aktivitetsplanen i 2024.

Udvalget godkender på mødet den aktuelle aktivitetsplan.

Administrationen giver ligeledes en afsluttende status på de aktiviteter, opgaver og projekter, der fremgik af aktivitetsplanen for 2023.

/JMC

Bilag

Aktivitetsplan Oplandsudvalget 2024.docx

Punkt 4: OPU Orientering om statusopfølgning på budgetaftale 2023

00.30.00-A21-2-22

Resume

Administrationen følger med faste intervaller op på de initiativer, der årligt fastsættes politisk i budgetaftalerne.

Til orientering præsenteres Oplandsudvalget for status på de initiativer fra budgetaftale 2023, velfærd, kvalitet og fælles ansvar, der vedrører udvalget.

Sagen afsluttes i Oplandsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Oplandsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Oplandsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Administrationen følger med faste intervaller op på de initiativer, der årligt fastsættes politisk i budgetaftalerne.

Områderne beskriver løbende status på initiativerne og oplysningerne vedligeholdes i en samlet opfølgningsoversigt.

Opgaveoverskrifterne er så vidt muligt taget direkte fra budgetaftalen, for at lette gennemlæsningen og overskueligheden.

Opfølgningen præsenteres for de politiske udvalg to gange årligt.

Opfølgningen på de initiativer fra budgetaftale 2023, velfærd, kvalitet og fælles ansvar, der jf. styrelsesvedtægten hidrører Oplandsudvalget, er vedlagt som bilag.

Budgetaftalen i sin helhed er vedlagt som bilag.

/JMC

Bilag

Opfølgning Budgetaftale 2023 pr. 1. november 2023 - Oplandsudvalget

Budgetaftale 2023

Punkt 5: OPU Orientering fra formanden og administrationen

00.01.00-G01-344-22

Resume

Orientering fra formanden og administrationen.

Sagen afsluttes i Oplandsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Oplandsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Oplandsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Indstilling til Årets landsby
- Fællesmøde mellem udvalget, SAMBY og Landsbyrådet

/BE

Punkt 6: Underskriftsark - Oplandsudvalget, 7.12.2023

00.13.06-P35-7-22

Resume

Underskrift af beslutningsprotokol.

Beslutning

Oplandsudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".